

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3.50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

ÁRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beárat a Fazekas-utcaáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

A koalíció egysége.

Kassa, augusztus 31.

A jó mohamedán mindennap Mekka felé fordul és úgy imádkozik. Kristóffyék mindennap a koalíció felé fordulnak és úgy káromkodnak. Érzik, hogy míg a koalíció összetart: addig a legkisebb reménységük sem lehet, hogy alaposan bukott állapotukból a politikai élet napfényére kerülhessenek. Mi ugyan tudjuk, hogy a szerencsétleneknek örökre befellegzett. Még a koalíció szétmenése esetén se derül többé az ő számukra.

De kétségtelen, hogy zavart, esetleg a komoly válság magvát magában hordó zavart idézhetne elő a koalíció megbontása. Nagy erő van az egyesülésben, ha az egy *becsületes cél* érdekében fog össze. És volt-e politikai életünkben becsületesebb cél, mint a régi rendszer megdöntése, az átmeneti időnek szerencsés és becsületes felhasználása?

Veszedelemes módon halmozódott össze a régi rendszer temérdek bűne. A bűnös önző érdekek mérges szálai úgy összekuszálódtak közéletünk minden terén; hogy erőre és főképp időre volt szükség, hogy ismét kiszakittassanak. A jelenlegi kormány el is követett mindent, hogy munkája utjából eltakarítsák minden mérges anyag, mely közéletünket megmérgelezhetné.

Nehéz munka volt ez nagyon. Ha nemes növényt tépünk ki a földből, az soha többet ki nem nő újra, de ha dudvát szakítunk ki a rögből, ha csak egy porszemnyi is marad belőle, ismét kihajtja haszontalan fejét. Így próbálják felütni még haszontalanabb fejüket a Kristóffyak. Megkísérelnek mindent és mindent, hogy ismét életre kelhessenek.

E kísérletek között leggyakoribb, hogy a koalíció felé öltögetik nyelvüket. A rágalmazás, gyanúsítás, hazugság állandó raktáron áll náluk. E raktárból mindig lehet egy jó adagot forgalomba hozni a politikai élet piacán. Hisz nem rég ütött hazudozó szájukra Apponyi erélyes nyilatkozatával, mit a koalíció helyzetéről egyik budapesti lapban tett.

Erezték a szerencsétlenek, hogy hazudozásuk napja — legalább egyelőre — lejárt. És most nemtelen intrikának még nemtelenebb kezelésével tettek kísérletet. Sajtójuk folytonos izgatásával sikerült a néppárt néhány tulheves tagját idegessé tenni, kik idegességükben tényleg oly nyi-

latkozatokat tettek, melyek elmérgesedés esetén alkalmasak lettek volna a koalíció egységének megbontására.

Jól tudjuk mi azt, hogy a néppárt e néhány tulheves tagja is jóhiszeműen járt el. Szemük előtt volt a cél, mit a koalíció maga elé kitűzött; szívükben a vágy, hogy e cél minél hamarabb elérjék, csak türelmük nem volt s így tulhosszúnak találták az időt, mi a kitűzött cél elérésére lelkiismeretes gondossággal fordították. Türelmetlenségükben megfélekedtek arról, hogy a koalíció egységének megbontása esetén, még hosszabb időre, még nehezebb munkára lesz szükség, hogy célhez jussunk, sőt esetleg kockáztatjuk az eddig elért eredményt is.

Szerencsére, hogy amit a néppárt néhány heves tagja majdnem elrontott: azt még idejében hozták helyre a párt komoly elemei és a párt vezetési. Sőt e pillanatnyilag zavarólag ható incidens után, most még erősebbé vált a kapocs, mely a koalíciót együtt tartja. Most már nemcsak Kossuth Ferencet, hanem az egész koalíciót áthatja Kossuth azon kijelentése: hogy a koalíció egységének fenntartása közérdek.

Az eltűnt farengeteg.

Hová lett a 210.000 kbm. fa?

A titok felpattant.

Nem létező jövedelmek.

A magyar közigazgatás — miért volna kivétel a kassai? — agyaglábú kolozsus. Nehezen mozdul, lassan cammog, mire egy újabb stációhoz ér, rég elfeledtük, honnan is indult el? Abdul Hazisz marokkói szultán detronizálását hamarabb tudjuk meg Kassán, mint a minket a világ összes mórjainál jobban érdeklő dolgot: *mi történt is hát azzal a 210.000 köbméter fával, a melyért Blanár Béla a tanácsot felelőségre vonta?* A közgyűlés elrendelte, hogy a titokzatosság látszatába burkolt kérdésben a polgármester mielőbb világosságot derítsen. Kapunk e tárgyban hivatalos jelentést, de mikor? Talán hónapok múlva, mikor már senkit sem érdekel, mikor az ügy elvesztette az aktualitás izzó érdekességét, mikor majd más bajok között ez is elsiklik.

A *Napló* nagy utánjárással és fáradtsággal a rejtélyes faügyben megtudott mindent. Azt amiről a polgármester sem tudott, azt ami a hosszadalmas hivatalos eljárás során fog kitűnni. Fontosnak tartottuk az ügyet, Kassa speciális slendriánságai között is speciálisnak, mert ugye bár nem közön-

séges dolog az, amidőn 210.000 köbméter fa értékét keresik, vagy magát a fát, mint értékesíthető vagyont kutatják? Tehát ami tegnap még nyugtalanító titok volt, a *Napló* ma sorjába lefejté az ügyet takaró homály százzrétü köpenyét.

Hol a fa?

(*Blanár szeint nincs meg, —
Éder nem tud róla, — pedig
ez a fa meg van.*)

Blanár Béla a közgyűlésen, mikor a 210.000 köbméter hiányzó fáról, illetve annak értékéről érdeklődött, megjegyezte, hogy *ő nem hiszi, hogy ez a fa meg van.* Tehát Potemkin fákat hozott a közgyűlés elé a tanács? Éder Ödön polgármester kissé pedzette már a dolgot, de ő sem tudott precíz választ adni a fáról. Válaszából nem derült ki: valóban van-e 210.000 köbméter megtakarított fánk, vagy az egész a multban elkövetett ügyes költségvetési manőver volt.

A polgármester nem tudta, mi megmondjuk. Az a megtakarított 210.000 köbméter fa megvan. Feltalálható a 24 vágás sorozatban, 24 rendes vágás területen, és ezenkívül ezen osztályoknak előhasználatra előirt terület részsein.

Meg van, még sincs!

(*A megtakarított fa nő az
erdőben, deficit fedezésére
azonban nem alkalmas.*)

Nemde különös gazdálkodás, hogy ilyen rengeteg mennyiségű fakészlet fölött rendelkezik a város s nekünk deficit fedeztetet hosszú lejáratu kölcsönben kell keresni. Nos ennek is megtaláltuk a nyitját! A 210.000 köbméter fa néhány ezer holdon van elszórva. Kitermelése és beszállítása a mai munkás viszonyok és fuvarozási állapotok között azonban a lehetetlenséggel határos. A fának közel 40 százaléka különben is oly selejtes, hogy még a kitermelési és szállítási költséget sem bírja el. Vagyis kecskefűz, nyír, éger és nyárfa, amelyet hivatalosan előhasználati fának neveznek s amelyet az erdőgazdálkodás, mint a többi fákát növéstükben, fejlődésükben akadályozó fát — ki szokott irtani. Elisik tehát mindjárt közel 80.000 köbméter fa — a megtakarított 210.000 köbméterből.

A többi famennyiség, közel 130.000 köbméter, már első rangú tűzelő fa. Olyan amelynek ürméretét most 7 kor. 50 fillérvél árusítja a város. Ebből a mennyiségből már nagyszerű jövedelmet lehetne csinálni. Lehetne, de nem most. A termelés és a szállítás ez idő szerint óriási nehézségekbe ütközik. Nincs elegendő számú favágó munkás, — kivándoroltak Amerikába — ezenkívül a fuvarozás a rossz utak miatt méregdrága s ha már fizetnének is, annyit a mennyit kér a fuvaros, szállítót alig kapni. A folyó faszükséglet kitermelése is, csak nagy nehézségek árán küzdhető le, így is, ebben az évben 8 hónap alatt mindössze 25.000 ürméter fát tudtunk kitermelni, holott a három évi átlag, évenként 60.000 ürmétert teszen ki.

A megtakarított fa tehát megvan, lábón él és nő az erdőben. Arra azonban számitani nem lehet, hogy hamarosan kitermeljük és értékesítve a deficit fedezésére felhasználjuk.

Mi a teendő?

(Tökre megyünk, megfa-
gyunk, ha hamarosan nem
javul a helyzet.)

Városi háztartásunk fő jövedelme az erdő. Ettől várunk mindent. Nagy hasznót, pompás jövedelmet. Joggal. Amde mi a helyzet? Az állapotok évről-évre rosszabbak. A három évi átlag szerint az évi kitermelés 60 000 ürméter volt. Ez a mennyiség csak részben kerül Kassára. Más részét oda künn az erdőben megveszi Jacobs báró faszén-termelésre, megveszi az erdősegeket övező falvak lakói — a szénégetők. Legtöbb fa jutott mult éven Kassára. Sikertült 1906 ban közel 44.000 ürméter tűzfát beszállítani. Ez évben 50.000 ürméter irányoztak elő, ebből eddig 8 hónap alatt a felét sikerült beszállítani. A városi faraktár téli készlete 3000 ürméter, a többi elkapkodták.

Nincs szén, nincsen fánk sem. Borzasztó kilátások mellett indulunk a télnek. Nem hihetjük, hogy négy hónap alatt, rossz utakon, beszállítsanak még 25.000 ürmétert! A legnagyobb tüzelőfa inségnek nezzünk elébe. Épül ugyan most az usztató csatorna, annak segélyével talán sikerül a még szükséges mennyiséget leszállítani.

Erdők, főjöveldelmünk deficit fedezetre nem alkalmas. Tüzelő anyagot, nem ad kellő számban a városnak. Igazán, utolsó órája ütött már annak az elodázhatatlan kötelességnek, hogy ebben rendet teremtsünk.

Dollárok Rákóczi szobrára.

A kanadai magyarok.

„Életünkkel és vérünkkel.“

Tul a nagyocéánon, szabad Amerika földjén százezernyi tömegben élnek magyar véreink. Nem törődik velük ebből az elhagyott hazából senki, élnek az idegen emberrengetegben, mint a sivatagra ültetett fenyő. Nem gondozzuk, nem ápoljuk az anyaföldről elvándorolt testvéreinket, nem igyekszünk arra, hogy érzésben, lélekben kapcsolatot teremtsünk velük.

El is veszítjük java részüket örökre. Fölszivja őket a kozmopolita Amerika földje. A mi bűnünk, hogy kiszakadt egy ilyen hatalmas karéj a magyar testből. Németország *Schulvereinjai* az egész világot behálózták és a német kultúra és nemzeti érzés számára megőrizték a germán fajt. Mikor lesz nekünk ehhez hasonló nemzeti kulturintézményünk? Igazán csoda, hogy ilyen körülmények között ha kevesekben is, de él a magyar érzés iránt való rokonság. Meghatottsággal fogadunk minden jelt, mely tanúsítja, hogy elszakadt véreink hazagondolnak. Ilyen kedves dokumentum érkezett meg Kassára, a város polgármesteréhez. Tüzes hazafiságtól izzó levél, gyöngéd és szeretetteljes megnyilatkozása a szikrát vetett magyar érzésnek. Messze Kanadában élő magyarok, *Otthon* névvel várost alapítottak. Szinmagyar kálvinista faj lakja. Ezeket most megihlette Rákóczi fejedelmünk

emléke és prédikátor papjukkal a következő levelet küldték:

Nagyságos Polgármester Ur!

Értesülvén azon nemes mozgalomról, melynek célja az, hogy dicső emlékeztető fejedelmünknek, II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek, a magyar nemzet hálája és kegyelele jeléül Kassán, a nagy fejedelem kedves városában lovasszobor állítsassék, erőnkhez képest mi is, kik bár elszakadtunk szeretett hazánktól, de azért szívvel-lélekkel igaz magyarok vagyunk, azok is maradunk — adakozni kívántunk a dicső fejedelem szobrára. Fogadja Nagyságod csekély adományunkat úgy, mint akik, ha kell életünkkel és vérünkkel is készek vagyunk hazánkért áldozni.

Isten tartsa meg hazánkat s benne a magyart.

Otthon. Satk. Canada.

Igaz hazafiuí üdvözléttel

Fejér Károly
ev. ref. lelkész.

Összesen 24 dollár 65 cent, a mi pénzünkön 123 korona 25 fillér érkezett. Becses és nagy ez az összeg, mert a magyar lélek őszinte megnyilatkozása küldötte a hosszú utra. Drága és szent ez a néhány dollár, mely Rákóczi szobrának ércébe olvad, mert a hazaszeretnek ékes bizonyítéka.

Uttörés . . .

Reform a tisztviselők nyugdíjában.

A hadügyminiszteriumban kidolgoztak egy szabályzatot, mely szerint 1908. év január havának elsejétől a katonatisztek megkapják 35 évi szolgálat után teljes nyugdíjukat. Budapest székesfőváros tanácsa is kidolgozta új nyugdíj-szabályzatát, amely szerint a főváros alkalmazottjai negyven év helyett harmincöt évi szolgálat után kapják meg az egész fizetésüket. A lakáspénz nyugdíját is megállapították. A nyugdíjasok számára is adnak lakáspénzt.

No, mert alig képzelhető nagyobb abszurdum mint az, hogy a nyugdíjas tisztviselő kap nyugdíjat, de nem kap lakáspénzt, mintha a szabad ég alatt lakhatnék a nyugdalomba vonuló tisztviselő.

Az ország közönsége, míg teljesen le nem veti magáról az Ázsiából hozott vadbőrt s míg a törvényhozás nem biztosít az ország összes közügyeit vezető és intéző tisztviselő karnak a jogos és méltányos igényekhez mért életmódot, tisztességes megélhetést, megelégedettséget; addig csak kényszer munkásai, rabszolgái lesznek, akiket a balsors, a megélhetési kényszerűség hajt és tart a közhivatali pályán. S ne csudálja senki, ha olyan a mise, amilyen a malac. Az a nagy apparatus, melynek kezébe van letéve az egész ország állami és közgazdasági élete, bizony, bizony megéledelmé, ha a cselédbánás helyett uri el-

Hogy valaki a közhivatali pályán *negyven év* megérjen, ez olyan ritkaság, mint akit életfogytiglani börtönre ítélnék s meghalni szabadlábra bocsátanak. Kevés hivatalnok mehet negyven évi szolgálattal nyugdíjba; a legtöbb sirba megy. Amint azonban a barbár népek sorából a kultur-népek közé emelkedünk s az ázsiai szag elpárolog, eltávolodik rólunk, kezdének intéző köreinkben humanusan gondolkozni.

bánásban részesülne. S aki az elbánást mérlegelni akarja, ne a VI ik, hanem a XI. fizetési fokozatnál kezdje el a mérlegelést. Tagadhatatlan, hogy az utóbbi években sokat javult Magyarországon a tisztviselők helyzete, de még sok javulásra van szükség, hogy a szomszéd paritásos Ausztria s a művelt nyugat államainak tisztviselőivel egyenrangú és érdekű helyzetbe jussanak a magyar tisztviselők.

UJDONSAGOK.

— **Jegyzőkönyvhitelesítés.** Kassa város legutóbbi közgyűlésének jegyzőkönyvét a hitelesítésre kiküldött bizottság hétfőn délelőtt hitelesíti.

— **Halálozás.** Bandur Károly, a kassai felsőbb ipariskola öntömostere, tegnap délután élete 54-ik évében elhunyt. Holnap délután temetik.

— **A közös konyha** úgy látszik Kassán is meg lesz. Ha lassan vajudik is az életre való idea, de megvalósul. Nem mulik más, minthogy az emberek értsék meg egymást. Le kell küzdeni az osztálygögöt, mikor arról van szó, hogy a mai nehéz körülmények között olcsóbban élhessünk. Egy kassai tekintélyes uriember, aki a városban vezető pozíciót foglal el, sajnos így nyilatkozott:

— Hová gondol? a közös konyhában csak nem fog együtt étkezni a törvényszéki elnök — az irnokkal. Persze akik így gondolkodnak, azok ne is álljanak a közös konyha szervezetbe. Azok nélkül lehet csak sikerre kilátás. Egyébként elég, ha 50—60 ember megérti egymást, már is megkezdheti a közös konyha üdvös működését. Erre pedig van alapos kilátás. A közölt felhívásra már is többen jelentkeztek. Jelentkezéseket elfogad a Napló szerkesztősége is s azt további címre küldi. Szükséges, hogy minél többen és mielőbb jelentkezzenek, hogy az első értekezlet megtartható legyen.

— **Vásárendélyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Szepes vármegye területéhez tartozó Igló r. t. városban minden hét kedd napján állatfelhajtás nélkül hetivásár tartassék.

— **Színészeink Brassón.** Komjáthy szintársulata napról-napra télt ház előtt tartja előadásait. Szeptember 3-án lesz Pápay Lajos jutalomjátéka, amikor a Vig özvegy, Lehár diadalmas operettje kerül színe 13-szor, amelyben Pápaynak Danilló gróf egyik legjobb szerepe. A cimszerpet Kállai Lujza és Varady Margit felváltva játszik. Az érdekes előadás iránt oly nagy mértékben nyilvánul meg már most is a közönség érdeklődése, hogy az összes jegyek elkelték.

— **Baleset a székgyárban.** Mint már lapunk egyik számában megirtuk, f. hó 29-én az Eisler Józsiás és fia cég székgyárában munka közben Sefcsik Mihály 21 éves kovácssegédet baleset érte. A tegnap megejtett vizsgálat eredménye a következő: Sefcsik Mihály a gyár területén levő gép-

aki akar, az küldje el bizalommal

WEISZ TERÉZ

villamerőre berendezett fehérnemű-mosó, selyemműfestő és vegytisztító intézetébe

— **Miskolcz.** —

Ugyanott fehérneműek kristálytisztító mosása. —

Hófehér gallér és kézelőt

Olcsó árak. — A gyár felvesz vasalónőket fehér ingekhez darabonként 14 fillérrel, gallér és kézelőgéppel vasalásához jó heti bér mellett.

műhelyben dolgozott éppen, ahol egy szorító csavart akart kifűzni a furógépen s e célból egy lécet kellett aláhelyezni. A lécz azonban vastagabb volt a kelleténél, ezért a gyalugépnél leakarta gyalulni. Amint a lécet bal kezével igazgatta, a gyalugép kése elkapta Sefcsik bal kezét és a kis, gyűrűs és középujját leszakította. Jelenleg a köz-kórházban ápolják s 3-4 hétre lesz szüksége, hogy ismét munkába álljon.

— **Iskolaszéki ülés.** Kassa város iskolaszéke tegnap délután 4 órakor Éder Ödön polgármester elnöklése alatt ülést tartott. Több kisebb érdekű személyi ügy elintézése után — tanító helyettesítés és tanítók eskütétele, engedély slójd oktatásra — az iskolaszék sajnálattal vette tudomásul, hogy a szükségessé vált új tanítónői állás rendszeresítésében a kultuszminiszter nem döntött. Az iskolaszék ismét kénytelen helyettes tanerőt alkalmazni. Még pedig Kovalkovics tanítónő személyében, ki jó tanerő. Elfogadták ezenkívül a Fröbel-kerti óvoda zárszámadásait.

— **Bördízműáru-műhely Kassán.** A kassai Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület egy bördízmű- és bördös-áruk készítésével foglalkozó műhely felállítását határozta el. Bördös, különösen pedig bördízmű-árakban nagy a behozatalunk s e mellett bördízmű munkásokban nagy a hiány Magyarországon. Az új műhely ezen a hiányon is fog segíteni, amennyiben az oda belépő tanoncokat ügyes munkásokká szándékozik kiképeztetni. Az egyesület külföldről mintákat és szakképzett munkásokat hozatott s az utóbbiak vezetése alatt fognak hazafias öröket nevelni. A műhely „Felsőmagyarországi Bördízmű-Műhely Kassán” cég alatt megalakult s ma már csinos mintakészletet mutat be kereskedőinknek megrendelések gyűjtése végett.

— **A matura gyáros.** Goitein Kálmán másfél év előtt Kassán rendezett be maturagyárat. Diákokat készített elő érettségire és az önkéntesi vizsgálatra. Rosszul ment dolga. Pestre költözött egy csomó adósság hátrahagyásával. Most bajba került a rendőrséggel. Kiderült róla, hogy nincs tanári oklevele, mindössze két gimnáziumot járt, és hogy a tanulókat, kik nála jelentkeznek kizsebeli. Oláh György körjegyzőtől 800 koronát csalt ki, s ezenkívül 17 más embert megkárosított. Goiteint a rendőrség letartóztatta, később azonban szabadlábra helyezte.

— **Kisipar és honvédbakancsok.** A magyar királyi honvédség jövő évi lábbeli szükségletéből a magyar kisiparnak tudvaleg 10.000 pár bakancs jutott. E szükséglet szállítására összesen 1978 iparos pályázott 15 kamara területéről. Fájdalommal kell tapasztalunk, hogy a kassai kamara területéről nem érkezett be ajánlat. Talán a kassai kamara területén lakó cipészek nem szorulnak rá arra, hogy a honvédség részére bakancsokat készítsenek.

— **Háromszázezer korona kölcsön.** A pénzügyminiszter a belügyminiszterrel egyetértőleg jóváhagyta Kassa város közgyűlésének azon határozatát, mely szerint 300.000 korona kölcsön felvételét szükségesnek tartja. A jóváhagyott határozat alap-

ján Éder Ödön polgármester a nagyobb bankokkal megindítja a tárgyalást. A mai pénzdrágaságban képzelhető minő horribilis kamatokat fognak Kassára sózni.

— **Terjed a lépfene.** Forróencsről táviratozzák: Rakaca borsodmegyei községben fellépett a lépfene járvány. Szilbermann Adolf ottani földbérlőnek több szarvasmarhája hult el. Az Egerben áliomásozó honvédség Rakacán akarta megtartani őszi hadgyakorlatait. Amikor a katonai parancsnokság a járvány fellépéséről tudomást szerzett, intézkedéseket tett, hogy a katonaság nyomban hagyja el a községet. A hatóságok a lépfene járvány ellen a legmesszebbmenő erélyes intézkedéseket tették.

— **Vendéglősök országos kongresszusa.** A magyarországi szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok országos szövetsége folyó évi szeptember hó 4-én tartja meg „Szabadkán” II-ik évi kongresszusát. E kongresszuson a városunkban közelebb megalakult „szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok” ipartársulata Bügier Jenő elnök vezetése alatt 12 taggal fogja magát oly célból képviseltetni, hogy mint ujonnan alakult társulat egyrészt a kongresszuson, másrészt az ottani és budapesti társulatok ügykezelésén, gazdasági működésén okulva, most fejlődő társulatának a tapasztaltakat javára fordíthassa. Az itteni ipartársulat elnöke ez uton is felkéri azon tisztelt tagtársait, kik e kongresszuson való részvételükre magukat előjegyeztették, hogy a mérsékelt áru vasúti menetjegyek átvétele, s egyéb még megbeszélendő ezen utazással kapcsolatos teendők egyöntetű megállapítása céljából folyó évi szeptember hó 2-án délután 4 és 5 óra között a társulat irodájában Fő-utca 92. szám alatt megjelenni sziveskedjenek. Vegre minden zavarok mellőzhetése céljából indítva érzi magát e társulat elnöksége annak nyilvános kijelentésére, hogy a helyben már évek óta működő „Pincér betegsegélyző és temetkezési egylettel” valamint a szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávéosok országos nyugdíj egyesületével, illetve annak kassai oszállyával nem azonos, — s társulatunk, mely már eddig is 120 tagot számlál, — kizárólag személyi és helyhez kötött italmérsi joggal ellátott önálló tagokból áll. Kassa, 1907. évi augusztus hó 31-én Davidkó János ipartársulati jegyző.

— **A szülők figyelmébe.** A közoktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy az elemi és polgári iskolákba, valamint a gimnáziumokba való beiratkozás alkalmával elégséges, ha az illető szülő gyermekének az anyakönyvi hivatalban csak anyakönyvi kivonatot kér, amely a beiratkozásnál teljesen helyettesíti a rendes anyakönyvi kivonatot. Ezt azért hozzuk a szülők tudomására, mert az anyakönyvi hivatalban iskolai célokra kiállított anyakönyvi kivonatot az anyakönyvi hivatal teljesen díjtalanul és bélyegmentesen állítja ki.

— **Ahol rendőrt keresnek.** Miskolcson rendőrség dolgában rosszabbak még a viszonyok, mint nálunk. A rendőrség létszáma ott 71. Jelenleg ezen létszámból 30 ember hiányzik, mivel a rendőrök, akiket egy évre kötöttek le, botrányt csináltak, csak hogy elcsapják őket, mivel 60 korona havifizetésből megélni nem tudtak. Most a létszámból 30 rendőr hiányzik és a nagy vidéki város közbiztonságát 36 rendőr őrzi, mivel nem akadnak pályázók a rendőri állásra. Inkább elmennek napszámba, mert ez jövedelmesebb foglalkozás, semmint havi 60 koronáért a város polgárságának vagyont őrizzék. És mivel rendőrt nem kap a város,

most sürgősen napirendre tűzték a fizetés-rendezés ügyét.

— **Szomorú statisztika.** A belügyminiszter most küldte szét a múlt év elmebetegiről szóló kimutatásokat és az elmebetegeknek házilag való kezeléséről szóló ismertetését. Az évi jelentés szerint a magyarországi elmeorvóházakban összesen 13078 beteg ápolatott. Az ápoltak közül meghalt 1344. Legtöbb elmebeteg volt a cselédek közül: 592. Legtöbb elmebeteg volt a 36-40 év közötti egyének között. Örökös után 427 és utána közvetlen az alkohol élvezetétől volt a legtöbb — 320 — áldozata a rettenetes betegségnek.

— **Magyar Otthon.** Eisórangu penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézágnyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Báró Kozmitza Miklós** (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telephonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános verőbőségben, verőzéri pangások esetén, máj, és lépajokban, aranyérben *nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez*, — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűvíz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák arai mérsékelték. A t. c. közönség szórakoztatására szolgál, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgó teremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kitűnő vezetése alatt áll. Villamos és telefon állomás. Fürdő prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

— **Orfeum előadások a Széchenyi ligeti kioszkban.** A kassai ligeti kioszkban a holnapi naptól kezdve naponként eisórangu artistákból, énekesnőkből, táncosokból és komikusokból álló orfeum-varieté társulat működik. Megnyitó előadás szeptember hó 1-én vasárnap este 9 órakor. Kitűnő műsor. Eisórangu attrakciók. Legújabb kuplék és táncok bemutatása.

A Royál-étteremben

szept hó 2., 3 és 4-én este 8 órakor

Ujtátrafüredről hazatérőben

Kiss Béla debreceni zenekara

o o hangversenyez. o o

Zálogcédulákat

mindennemű javítást és új munkát jutányosan, jótállás mellett készítenek. Mindenféle ékszerekben, svájczizseb- és inga-órákban nagy raktár. **Heilmann Henrix** órásmester és aranyműves Kossuh Lajos-u. 9. sz.

veszek. Régi antik ékszereket és drága kövek jó árban vásárolok.

Aranyműves és órás műhelyemben

veszek. Régi antik ékszereket és drága kövek jó árban vásárolok.

Schütz és társa

angol uri-szabók

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Nagy választék valódi angol szövetekben. Megérkeztek a legdivatosabb kelmék és szövetek. Rövid idő alatt készítünk uri öltönyöket.

Komlós József és Társa

Kassa Fő-utca 40. szám. Férfiruha-szabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

Abauj-Torna vármegye alispánjától.

9718. a. i. sz. 1907.

HIRDETMÉNY.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister ur 1907. évi augusztus hó 11-én kelt 18480. számú rendeletével a barnaszög—felsővadász—ujlaki törvényhatósági közut 8·162—16·422 km. szakaszának kiépítését 116745 kor. 27 fill., azaz Egyszáztizenhatezerhatszáznegyvenöt korona 27 fillér összeg erejéig az országos beruházási hitel terhére engedélyezte.

Ezen összegből esik: a vállalati uton végrehajtandó munkára:

1. A földmunkára	27494 korona 64 fillér
2. Kőpálya előállítására	51628 korona 32 fillér
3. Műtárgyak építésére	12991 korona 97 fillér
4. Oldalárok áthidalásokra	1157 korona 74 fillér
5. Kerékvetőkire	2017 korona 60 fillér
6. Kilométer jelző kőoszlopokra	270 korona — fillér
7. Hengerelésre	7170 korona — fillér

Összesen 102730 korona 27 fillér.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1907. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtti 10 órájára hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlat csak is az összes munkákra együttesen tehető.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a kassai m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, s ugyanott az ajánlati minta és költségvetés másolata is megszerezhető.

Kassa, 1907. évi augusztus hó 29.

Ferdinándy Gyula s. k. vm. főjegyző.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST